

روزنامه رسمی کشور شاهی ایران

فصل، کتب، فوائین مصوبه و مقررات، گزارش کمیسیونها، صورت مشروح مذاکرات مجلس، اخبار مجلس، انتصابات، آگهیهای رسمی و قانونی

شماره ۲۴۱

شنبه ۴ خرداد ماه ۱۳۳۲

سال نهم

شماره مسلسل ۷۶

دوره هفدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۷۶

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه نوزدهم

اسفند ماه ۱۳۳۱

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
  - ۲- بیانات قبل از دستور - آقایان: میراشرافی، افشار صادقی، دکتر فقیهی شیرازی، قنات آبادی
  - ۳- تقاضای آقای وزیر دارائی دائر با رجوع مجدد گزارش مربوط باضافات کارمندان بکمیسیون بودجه
  - ۴- طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع ببقیه اعتبارات اضافی سال ۱۳۳۱
  - ۵- مذاکره در پیشنهاد طرح لایحه تمدید فرمانداری نظامی در تهران
  - ۶- ختم جلسه بمنوان تنفس
- مجلس ساعت ده و بیست پنج دقیقه صبح برپاست آقای مهندس رضوی (نایب رئیس) تشکیل گردید.

(۱- تصویب صورت مجلس)

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل فراتر میشود (شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان: ناظر زاده، عبدالرحمن فرامرزی، دکتر سنجابی، اورنگ فامرزی، مهندس رضوی، مهندس رضوی

غائبین بی اجازه - آقایان: دکتر امامی، مشار، محمد حسین قشقائی، راشد، دکتر فلسفی، دکتر مصباح زاده.

دیرآمدگان با اجازه - آقای دکتر مظنی، چهار دقیقه - آقای شاپوری یک ساعت و ۲۵ دقیقه

دیرآمدگان بی اجازه - آقایان: شهاب خسروانی بیست دقیقه، نریمان ۴۰ دقیقه

خسرو قشقائی چهار دقیقه

غائب در رأی - آقای مهندس زیر گزاره یک رأی

نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه یکشنبه هفدهم اسفند ماه نظری هست؟ آقای فرامرزی

عبدالرحمن فرامرزی - سؤالی است که راجع به توفیهای غیرقانونی این چند روزه کرده ام خواهش میکنم با اطلاع دولت برسانید تقدیم مقام ریاست میکنم.

نایب رئیس - اگر در موقع ورود بدستور مرحمت میگردید مناسبتر بود البته اقدام خواهد شد. آقای شهیدی

شهیدی - در پیشنهادی که نسبت به آقایان تندنویسها کردم کلمه فنی بعد از کارمندان

حذف شده است خواستم اصلاح بشود

نایب رئیس - اصلاح می شود آقای اخگر

اخگر - میخواستم عرض کنم آقای مشار، مرض هستند (خسرو قشقائی - چندین بار هم گفته شده)

نایب رئیس - آقای صرافزاده

صراف زاده - يك تلگرافی است راجع بجای از طرف تجار یزد رسیده که تقدیم مقام ریاست میکنم

نایب رئیس - آقای حائری زاده

حائری زاده - عرض بنده را آقای اخگر گفتند راجع به آقای مشار بود عرض دیگری ندارم

نایب رئیس - آقای پورسرتیپ

پورسرتیپ - طوماری است که به مقام ریاست مجلس از طرف عشایر تقدیم شده است درباره پشتیبانی از قانون اساسی است و يك سؤالی هم از وزارت دفاع ملی کرده ام که تقدیم میکنم

نایب رئیس - اطلاع داده میشود دیگر در صورت جلسه نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

صورت جلسه يكشنبه ۱۷ اسفندماه با اصلاحاتی که بعمل آمد تصویب میشود

(۲- بیانات قبل از دستور -

آقایان: میراشرافی - افشار صادقی - دکتر فقیهی شیرازی قنات آبادی

نایب رئیس - چند نفر از آقایان تقاضای نطق قبل از دستور کرده اند. آقای میراشرافی

میراشرافی - دو هفته قبل بنده رفتم بودم به مشکین شهر برای اینکه از نزدیک وضعیت مردم آنجا را بینم و البته شکایت های زیادی هم کرده بودند که وضع بهداشت آنها خراب است وضع آبشان فوق العاده بد است برای اینکه از چهار کیلومتری باید بروند آب خوراکی خودشان را بیاورند برای اقدام بلوله کشی و اینها صحبت شد و

من قاعدتاً میبایستی امروز اینجا وضع مردم مشکین شهر صحبت کنم ولیکن چون در دو هفته گذشته حوادث فوق العاده ناگواری اتفاق افتاده است این است که ناگزیر هشتم راجع بحوادث هفتم گذشته مطالبی به عرض آقایان برسانم.

غروب روز ۳۰ تیرماه گذشته رادیو لندن با شغف و خوشحالی فراوان در ضمن تفسیری بقلم مفسر دیپلماتیک خود اعلام داشت که شاه ایران بزودی از ایران خواهد رفت و اساس رژیم و از کون خواهد شد روزی که ایادی مسکو این پیشنهاد لندن را باحسن استقبال تلقی کردند بر تمام مردم وطنپرست و دورانیش مسلم شد که نقشه انتقامی موخس برضد رژیم و حاکمیت و استقلال ملی ایران در خارج از سرحدات طرح شده است سه هفته قبل از انتشار خبر عزیمت شاه از ایران (چایلدوز) سفیر کبیر سابق امریکا در حبشه برده از روی این راز موخس برداشت و پیشنهاد نابود کردن مرکزیت و فنای رژیم و تقسیم مملکت را بمناطق شمال و جنوب در معرض افکار دنیا قرارداد بنده در همان روز انتشار این خبر شوم فریاد اعتراض ملت را از هینجانست باین دسائس پنهانی بگوش دنیارسانیدم.

نقشه که در پشت پرده بطور اسرارآمیز برای حرکت دادن شاه از ایران تنظیم شده بود با همین سازش سیاستهای خارجی بر سر محور مرکزیت و اضمحلال قومیت و تجزیه وطن ما ارتباط داشت؟ بنده امروز این نقشه را در پیشگاه ملت ایران فاش میکنم.

آن کسانیکه در داخله مملکت ندانسته و نفهمیده و فقط بصرف اغراض و آندسته که از روی کمال علم و اطلاع و بمنظور انجام يك خیانت موخس مانند دلالان

مجلس مذاکرات مشروح هفتاد و ششمین جلسه از دوره هفدهم قانون گذاری

سیاسی آتش بیار این معرکه هولناک بودند و بروی خاک وطن خود با اجانب معامله میگردند و مزد دلالتی خود را میگریختند باید امروز با کمال روسیاهی در برابر ملت بیدار ایران که در لحظات حساس قوت و نیروی خود را نشان داده طلب بغشایش نایند و دست از اعمال خود بردارند زیرا در آخرین لحظات بروز خطر و بحران مردم رشید پایتخت وارد ممر که شدند و تمام نقشه هائی را که در ماوراء سرحدات ایران برای محور رژیم و نابودی قوه تأمینیه و جنگ داخلی و سرانجام تجزیه مملکت بفتح دو سیاست استعماری خارجی طرح شده بود عقیم گذاشتند البته قیام مردم و مجلس و آیه الله کاشانی و آیه الله بروجرودی و بهبهانی و سایر علماء برای درهم ریختن این نقشه مزورانه استعمار انکار ناپذیر است اما نکته بسیار مهمی که بعد از انصراف اعلیحضرت پادشاه جلب توجه تمام ناظرین امور سیاسی را نموده این است که مراکز قدرت حکومت نظامی شهربانی تبلیغات مملکتی رادیو مطبوعات رسمی همه متفق و متحد شده اند که هر فریادی را که بحمايت از اصول - مشروطیت و قانون اساسی و احترام بقام سلطنت و مجلس شورای ملی بلند شود با زور سر نیزه و حربه تکفیر سیاسی در گلولی گوینده آن خفه و نابود سازند زندانها را از کسانی پر کرده اند که جرم اکثر آنها ابراز محبت و احساسات نسبت بشاه جلوه گیری از اجرای نقشه خانمان برانداز و سیاست استعماری شمال و جنوب بوده است مگر در پس پرده چه نقشه هولناکی در شرف ظهور است؟ دستگاہ تبلیغات دولتی مردم شرافتمند طهران و علماء و نمایندگان و اصناف سایر طبقاتی که برای ابراز احساسات در مقابل کاخ هابونی اجتماع نموده بودند و با فریاد های ما نخواهیم گذاشت شاه برودمانع عزیمت شاهنشاه بودند بنام چاقو کش و مشایعت کننده معرفی نموده آقایان محترم شمار ابتدا قسم می دهم آیا سزاوار است که رادیو دستگاہ دولت باین اتهامات بیشرمانه مردم شریف و خادمین کشور را لجن مال کند حقایق را برخلاف واقع جلوه دهد آقایان می دانید برای چه این طور علماء مردمی که بدر بار رفته لجن مال میکنند برای این است که دیگر مردم از ترس اتهام برای حفظ قانون اساسی قیام نکنند ولی من از پشت این تریبون اعلام میکنم که کورته نظران سخت در اشتباه میباشند هنوز هستند مردمی که در مقابل دفاع از حقوق ملت از جان خود صرف نظر بنمایند و همین حضرت آیت الله کاشانی همیشه برای نجات ایران جان بازی و فداکاری نموده و همین آیت الله بهبهانی که امروز مورد حشم ایادی اجانب واقع شده بدو بر گوازش در راه مشروطیت استگشور شهید شده است و همین آقای شیخ بهاء - الدین نوری که علیه اش سند جعل میکنند

فداکاری کرده و یقین دارم مردان شرافتمند و رشید کشور از این اتهامات که در مقابل ملت ارزش ندارد نخواهند ترسید بازم حاضرند در مقابل دفاع از قانون اساسی و حقوق ملت شهید بشوند ولی زیر بار زور و قلندری و قانون شکنی نخواهند رفت قانون حکومت نظامی که روزی برای نجات مشروطیت از چنگ استبداد برای یکسوران موقتی وضع و اجرا شد امروز جزء لای تجزای حکومت بظاهر مشروطه و حربه برای درهم کوفتن آخرین آثار آزادی بیان و قلم و وسیله اجرای مقاصد خانمان برانداز سیاست های استعماری گردیده است زیرا تاریخ نشان داده که سیاست های استعماری طرفدار و خواهان سلطه حکومت مطلقه و منکوب کردن آثار حکومت قانونی بوده و هستند این روزها هر کس را که زبان بانتقاد از این اوضاع شرب - البهود و هرج و مرج بگشاید باستناد گزارش های پلیس خفیه همچنان که در رژیمهای پلیسی و خفقان آور مرسوم و معمول است با اتهام بیجای مخالف بادولت بحکم ماده ۵ حکومت نظامی دستگیر و بزندان تحویل می گردد رکن چهارم مشروطیت یعنی مطبوعات ایران این روزها دچار چنان فلاکت و ذلتی شده اند که نظیر آنها فقط در دوران حکومت های مستبد و ظالم میتوان بیاد آورد حق انتقاد و بیان حقایق اوضاع از روز نامه نویس سلب شده هر روزنامه نگاری که متعلق و چاپلوس و فحاش نباشد دستگیر و به همین اتهام بکنج زندان و در کنار اشرار جای داده می شود در خیمان حکومت نظامی باستناد پرونده سازی پلیس خفیه شب و روز بخانه های مردم بیگناه هجوم برده و سرپرست خوانواده ایشان را با اتهام مخالفت بادولت به زندان می اندازند حتی احترام ظاهر حکومت مشروطه را نیز حفظ نمیکنند قبح آزادی کشی از میان رفته است در این شب هیدعه کنیری از مردم پایتخت نگران و سرگردان سر نوشت اولیا و زندانی خود هستند علناً اولیای امور می گویند که مخالفان سیاسی خود را نابود می سازیم و آن ها را اعدام میکنیم رادیو دولتی مردم را تشویق بآدم کشی می کند و می گوید اجساد مخالفین را لگدمال بکنید اخبار شرحی از طرف آیت الله کاشانی بدادستان نوشته شد ولی اقدامی بعمل نیامده است تمام ارکان مشروطیت ذلیل و منکوب و در معرض حمله و تجاوز یک قوه قاهره و ظالمی قرار گرفته است (بهادری - صحیح است) حقوق قانونی مقام سلطنت که هیچیکس نمی تواند منکر آن باشد بشدت در معرض تعرض قرار گرفته مجلس و قوه مقننه مسلوب الاختیار گردیده (میور سر تپ و بهادری - صحیح است) و هر روز بشکلی وسایل تضعیف آن فراهم میگردد قوه قضائیه از هم متلاشی گردیده و استقلال خود را از دست داده است رکن چهارم مشروطیت

یعنی مطبوعات نابود گردیده گرگی در میان این گله افتاده که از پاره کردن و مجروح ساختن هر گز سیر نمی شود همکاران محترم و عزیز، آیندگان ما را که بحکم قانون اساسی همه نوع قوه و اقتدار داشتیم و این صحنه های موحش و جانگداز را فقط تماشا و تحمل کردیم لمن و فرین خواهند کرد مگر این عمر و زندگی ذلت بار چه ارزش دارد که ما در قبال تحمل این مظالم سکوت نمائیم بنده که بسهم خودم تاب تحمل چکمه و سرنیزه قشون خارجی را ندارم . مانمی دانیم که در پشت این صحنه سازی های خونین چه سر نوشت هولناکی برای ملت بیچاره ایران تهیه دیده اند ما همین قدر میدانیم که دست حادثه ساز بیکار ننشسته است . وقتی ملت نگذاشت شاه از ایران برود و نقشه روس و انگلیس بر سر محور مرکزیت ایران بموقع اجراء در نیامد مگر آنها بیکار می نشینند ؟ آنها مشغول دسیسه و توطئه هستند تا از جناح دیگر بزودی حمله خائنانه خود را آغاز نمایند . دستگیری اشخاص ، توقیف مدیران جرائم بدون دلیل و مدرک جرم بستن دهانها و شکستن قلمها و سایه انداختن حکومت پلیسی بر سر ماهمه حکایت از وجود توطئه شوم و خونین جدیدی می نماید که بزودی در ره صه سیاست ایران ظاهر خواهد شد و کم و کیف آن بر ما معلوم نیست . همکاران عزیز نگذارید و اجازه ندهید که ننگ ابدی بر دامان ما بنشیند حقوق مسلم تمام ارکان مشروطیت بخاطر افتاده مسئله حیات و ممالک در میان است اجانب با کمک ایادی ماسک دار نقشه موحشی بر ضد ملت ایران طرح کرده اند اولین وظیفه مجلس مقدس شورای ملی اینست که چون سزا محکمی در برابر دسائس استناد کی نماید و قانون حکومت نظامی را رد کند بنده امروز بیش از این عرایضی نمی کنم زیرا معتقدم که در خانه اگر کس است یک حرف بس است . در خانه عرایض می خواهم چند کلمه راجع بیاز داشت سر لشکر زاهدی عرض کنم . چون سر لشکر زاهدی مجرم است و جرم او هم کاندید بودن ایشان برای مقام نخست وزیری است که اینجورم در نظر جناب آقای دکتر مصدق قابل عفو نخواهد بود دفاع اصولی را بنده نمودم و بنظر من دفاع شخص سر لشکر زاهدی بمعده آقایان دکتر بقائی، مکی و حائری - زاده و سایر آقایان میباشد که در زمان ریاست شهربانی ایشان پایه و اساس نهضت استوار شده و همین نهضتی که مورد استفاده اشخاص قرار گرفته که هیچ دخالت و اثری

در بنای آن نداشته اند و برای آنها درخت جواهر شده بنظر من توقیف سر لشکر زاهدی برخلاف قانون و انصاف است اگر بنا بود هر کس سر کار بود رقیب خودش را توقیف نماید و همیشه سر کار بماند در سایر کشورهای جهان هم معمول بود . مثلا وقتیکه ترومن سر کار بود خوب بود این هاور را توقیف مینمود و طرفداران او را هم توقیف میکرد و چند روز نامه هم راه میانداخت باز فحش میدادند و خودش رئیس جمهور میماند خوب است آقای دکتر مصدق کمی بعقب بر گردند و ریاست ستاد رزم آرا و انتخابات دوره شانزده را بخاطر بیاورند قطعاً در توقیف سر لشکر زاهدی تجدید نظر خواهند نمود زیرا وجدان شخص د کتر مصدق بیش از هر کس شاهد خدمات و فداکاریهای سر لشکر زاهدی میباشد و اینگونه توقیف های غیر قانونی و برخلاف انصاف در هیچ حکومت دیکتاتوری هم معمول نیست ما که به تنگ و تنگیم حکومت مشروطه داریم . **نایب رئیس - آقای میر اشرفی وقت جنابعالی تمام شده** **میر اشرفی -** فقط یک دقیقه استفاده میکنم بنده قبل از اینکه خدمت آقایان شرفیاب بشوم یک روزنامه ای بدستم رسید روزنامه مجمع مسلمانان مجاهد که قسمتی از نطق جناب آقای دکتر مصدق در آن نوشته شده است راجع به سر لشکر زاهدی که اگر اجازه بفرمائید آن قسمت را برای استحضار خاطر آقایان قرائت میکنم این نطقی است که جناب آقای دکتر مصدق روز پنجشنبه ۴-۲۹-۳۴ در پشت این تریبون ایراد فرموده اند (آقای سر لشکر زاهدی برخلاف سلف خود وظیفه خود را بخوبی انجام داده اند نه کسی را بدادن رأی تشویق نموده و وسائل تعویض آرا را برای دزدان حقوق اجتماعی فراهم نکرده اند افسری بودند که از جنبه بیطرفی خارج نشدند و به افکار عمومی هم نهایت احترام را گذاشته اند ولی معلوم نشد که دولت از چه نظری ایشان را تغییر داده و بعد از این نظری هم که انتخاب آقای سر لشکر زاهدی سبب شده بود یک موزانه بین دو قوه انتظامی برقرار شود یعنی شخصیت ایشان اجازه نمی داد که ستاد ارتش بمنابین مختلف در امور شهربانی مداخله کند و در خیلی از امور که وظیفه ستاد و صلاح مملکت نیست افسران دخالت نمایند شایع است که از این تغییر میخواهند زمینه ای برای دولت دیکتاتوری تهیه کنند این است که بصدای بلند در این مجلس میگویم که اوضاع عالم و افکار جوان مملکت دیگر اجازه نمیدهد که بعضی اشخاص این فکرهای خام را در معرض خود پیروانند ما با هر گونه حکومت قلندری و لری بقیت جانمان باشد مبارزه خواهیم کرد و

مغالطه این نطق آقای دکتر مصدق است راجع به آقای سرلشکر زاهدی چون بنده دیگر وقت تمام شده (نایب رئیس - يك دقيقه باقي است) يك دقيقه زابا اجازه آقای مهندس رضوی به آقای افشار صادقی مبدع

نایب رئیس - آقای افشار صادقی يك دقيقه وقت دارید

عبدالرحمن فرامرزی - آقای افشار صادقی يك دقيقه مینقدر است که پشت تریبون بروید يك دقيقه تمام شد حالا تشریف بیاورید پائین (خنده نمایندگان)

نایب رئیس - از موقع شروع صحبت حساب میشود

افشار صادقی - تکرانی از آقایان علماء و اصناف و اصناف رضاییه بعنوان مقام ریاست مجلس و رونوشت با آقای دکتر شایگان و اینجانب رسیده و پس از اشاره بسوابق تاریخی و فداکاریهای زیادی که در انتهای سالهای متداری در معرض حوادث خونین آنجا از خود نشان داده و وقایعی که شرح داده یا بحث شده بود در انتهای وقت توجه بیشتری با آنجا مبدول و در اوان سلطنت شاه فقید رضاییه در قانون تقسیمات کشور مرکز استان چهار شده بود حالا میبرسم چه تغییراتی حاصل شده و چه موجباتی پیش آمده که عوض تقویت از تقسیمات قبلی مبدول و این معبط بلاربا با موقعیت حساس مرزی که دارد تضعیف و يك شهرستان بی اهمیت بشمار آید منشاء تصمیم اخیر بر اهالی شرافتمند و غیر رضاییه و به بنده مجهول است این رونوشت تکرار و اصله بمقام ریاست مجلس تقدیم و از جناب آقای نخست وزیر تمنا دارم در این باب توجه عاجلی مبدول فرمایند که شکایت اهالی منتهی بر تعطیل عمومی همانطور که اشاره شده نشود و امر برخلاف مصلحتی واقع نگردد

(بهداری - احسنت)

نایب رئیس - برای دولت فرستاده میشود. آقای دکتر فقهی شیرازی

دکتر فقهی شیرازی - چند نکته

است بعنوان نطق قبل از دستور حضور همکاران محترم عرض میکنم امید است که قابل توجه دولت هم بشود يك قسمت مربوط است بشورای عالی فرهنگ و بقیه اش مربوط است بمسائل روز امروز بعد از ظهر گفته میشود که قرار است اولین جلسه شورای عالی فرهنگ تشکیل شود تا بحال که این شورای هنری از خود بروز نداده بلکه بکرات حامی و مدافع فرهنگ استعماری بوده به دست این شورای همه ساله مشتق جوان بی گناه با هضم موادی زاید و بی مورد و بنا بعمل انواع و اقسام ناملازمات برنامه میکنند متوسطه که در هیچ جای دنیا باین صورت نیست از دانشگاه خارج شده و بعضی این که باری ازدوش جامعه بردارند کل بصر

جامعه و طفیل اجتماع میگردند آخر اگر قرار هم باشد مقلد دنیای غرب باشیم در کدام کشور اروپائی و حتی امریکائی سبک دوم متوسطه انقدر در هم و بر هم و متلف عمر میباشد (خسرو قشقائی - اکثریت نیست) (نایب رئیس - تأمل فرمائید چند لحظه بعد اکثریت حاصل شد فرمائید) تا کی باید جوانان ماهمه چیزدان و هیچ چیز بدان باشند آیا میتوان امیدوار شد که شورای فرهنگ جدید بوظیفه قانونی خود عمل کند و لااقل بعنوان نمونه هم که باشد اقدام کند که سبک دوم متوسطه در سال تحصیلی آینده تخصصی و منقسم به شعبات مخصوص دانشگاه شود تا پیش از این بیکاره باریامده و دست تکدی و در یوزه گی بسوی دیگران دراز نکنیم؟ موضوع دیگر که افکار عمومی را امروز سخت متوجه خود ساخته فقر عمومی و تنگدستی شدیدی است که دامنگیر صدی هشتاد مردم شده و بی بضاعت ها و کم بضاعت هارا بکلی از بین برده است شب عید است مردم واقعا آماندارند که با ناله سودا کنند آخر تا کی باید زنده باد و مرده باد بخورد مردم دادیس اینکار های تولیدی که دولت وعده کرد کجاست؟ راستی اگر قرار بود مردم خوزستان و کارگران بیکار شرکت سابق نفت با ناخن زمین را شخم کنند و با کف دست از رود کارون آبیاری نمایند امروز خوزستان هندوستان ثانی بود و نه نمونه ای از خوزستان قبل از استعمار و استیلای انگلیس متأسفانه تا بحال جزمستی حرف و وعده های تو خالی چیز دیگری ب مردم تحویل نشده چرا اختلاف و بدبینی و عداوت و بدخواهی در نتیجه تبلیغات روزنامه های هتاک کار را بجائی رسانیده که پسر از پدر رمیده شده و خواهر از برادر ، بازاری از اداری و اداری از کسبه و بقال سر گذر. کارمندان دولت را بعنوان مختلف با داشتن زن و فرزند و چند طفل دبستانی و دبیرستانی خانه نشین کردند و روحیه باقیمانده کان سرکار راهم متزلزل و پریشان ، آبار استی میتوان باور کرد که کلیه کارمندان و آژده و بازنشسته اجباری گناهکار و مقصر بودند نه بخدا قسم تعدادی از آنها بیگناه و کمترین لکه ننگی در پرونده های کارگزینی خود نداشتند و انگلی پس کجاست آن کار تولیدی که بآن ها وعده شده؟ چقدر باید خودخواه باشیم؟ آیا کارمندان دولت که چندین سال است نه اضافاتی داشته و نه ترفیعی گرفته اند بایک مشت زن و فرزند و گرانی روز افزون نباید خود کشی کنند آیا یک سبزی فروش سر گذر باین قسم زندگی ندرمیدهد؟

دیر زمانی است که شنیده میشود دولت برای اصلاح کار و زراعت و دستگاه های اداری خود بفکر افتاده که سازمان قانونی برای هر يك از ادارات و وزارت خانه ها در نظر بگیرد ، متأسفانه در عمل دیده شد که اقدام

اصلاحی دولت با منظور واقعی تطبیق نکرد و بقول مشهور درست از آب بیرون نیامد چنانچه می بینیم امروز چگونه از این راه اذهان عمومی مشوب و افکار کارمندان قتشست است مثلا باعث تأسف است که کارکنان جوان و تحصیل کرده ها امروز منشاء و نمر نیباشند و بیکار دست روی دست بگذارند بعنوان منتسب بوزارت کار در حالیکه پرداخت حقوق بدون کار خودش منبع قانونی دارد

آقایان امروز نرخ اجناس نسبت بسالهای گذشته چندین برابر شده و مزدها نیز به همین تناسب بالا رفته ، اما کارمندان در این چند سیاله اخیر ترفیع و اضافه ای نگرفته اند و حد اکثر يك حکم خالی از وجه بآنها داده اند ، بگذرا قسم اگر در ظرف این مدت دولت با فرصتی که داشت برای مردم کار تولیدی و کشاورزی تهیه میکرد ، کارمندان دولت خود از خدمت دولتی با رغبت کنار میرفتند مگر بالا ایچه منع اعتصاب می گویان زن و بچه گرسنه و برهنه را قانع کرد؟ مگر نمی دانید فقر و تنگدستی شریفترین فرد را منحرف میکند ، تا کی زنده باد و مرده باد می توان بخورد مردم داد ، دولت لایحه ساختمان ۱۰ دستگاه زندان به مجلس تقدیم میکند بخداوند سوگند شکم گرسنه و فکر منحرف شده از سیاه چال هم نمیرسد سازمان برنامه با این همه سرو صدا لااقل می خواست چند دستگاه تراکتور و چند حلقه چاه آب در دسترس بیکاران و از کار کنار زده شده های ادارات قرار بدهد (خسرو قشقائی - صحیح است) تا سطح محصول بالا رود و کار واقعی پیدا بشود - اینهم حرف شد که در عوض کمک فکری و مالی ب مردم ستدیده این کشور در سیاست مملکت دخالت کنند و بیش از پیش وسیله اختلاف بین خانواده ها بشود ، يك داغ

دل بس است برای قبیله ای - فساد اخلاقی که انگلیسها در این کشور سبب شدند و مردم را از کسب و کار و فعالیت بازداشتند پس نبود که این آقایان تازه نفس هم نك بجراحات قلوب مجروح ایرانیان بیاشند و هر روز بوسیله ای برادر را رو به برادر وادارند - مردم میگویند مرا بخیر تو امید نیست شر مرسان ، شما قرار بود بوضع فرهنگ و بهداری مردم کمک کنید. بیماران فلک زده قراء و قصاص را که حکیم ودوا برایشان در حکم کیمیا و اکسیر است در یابید ، این چه وضعی است که مردم مصیبت کش این کشور بلا دیده دائماً باید بگویند ، «از قضاسر کنگبین صفرافزود» مبارزه با مسلکهای افراطی و تند بوسیله جسوس شکنجه و زجر صحیح نیست بلکه ایجاد عصبانیت و بغض میکند اگر راست می گویند این فقر و بدبختی را که عنقریب لهیب آتش ترو خشک را خواهد سوزانید

از میان بردارید و الا عنقریب بعوض تقدیم لایحه ساختمان ۱۰ زندان کلیه بنادر جنوب را مبدل به تبعید گاه و زندان خواهد نمود ، راستی اگر منظور مبارزه با منحرفین و صاحبان مسلکهای حادو تند رادارید بیائید باشک چشم اطفال گرسنه در این شب عبید ترحم کنید و رسول اکرم فرمود من لامعاش له لا معاده کسبیکه معاش ندارد دین ندارد مگر با شلاق می توان جلوی اشاعه مسلک های تند و خطرناک را گرفت در پایان سخن ضمن تقدیم يك پیشنهاد درباره آموزش کاران قرآن و شرعیات و تقدیم طوماری بامضای متجاوز از ده هزار نفر مردم مغرب تهران دایر بر لزوم مبارزه با اما کن فساد که انشاء الله در موقع مقتضی درباره منویات ده هزار نفر امضاء کنندگان طومار باید صحبت کنم بدینوسیله جلب توجه دولت مخصوصاً وزارت کشور و شهر بانی کل گرامی نمایم که چون قانون ضد نوشابه های الکلی بصحة اعلی حضرت همایون شاهنشاه رسیده و در روزنامه رسمی طبع گشته و بطور خلاصه کلیه تشریفات قانونی آن بعمل آمده عجالاً تا سر رسید اجرای قانون از نظر منع تهیه باید بموجب قانون منع پیاله فروشی دولت با کمال جدیت در این ایام که مستی مردم غافل و گمراه ممکن است در کافه ها و اما کن عمومی دست بتظاهرات مستانه زند جدا از فروش مشروب جلو گیری نمایند بدیهی است در غیر این صورت پس از تعطیلات عید شهر بانی کل مورد بازخواست و اهتراس واقع خواهند شد ، چرا دولت بطوض بگیر و به بند چاقو کش ها و ماجراجویان بگیر و به بند سیاسی میکند مگر هر کس با دولت مخالفت اصولی کرد باید توقیف شود؟ مگر هر روز نامه نویسی به مجرد مخالفت با دولت باید توقیف شود؟ پس چرا نام حکومت را حکومت مشروطه میگذازند؟

این طوماری است که از طرف اهالی بخش ده و مردمان محترمی که آنجا گرفتار هستند تقدیم مقام ریاست محترم مجلس می شود و اینهم دو پیشنهادی است که عرض کردم یکی راجع به آموزش کاران قرآن و شرعیات است یکی هم مربوط است به لایحه اضافات و ترفیعات کارمندان تقدیم می شود که امروز در مجلس بحث شود

نایب رئیس - آقای شمس قنات آبادی

قنات آبادی - من با وجود اینکه با سیاست استنار مغالطه و معتقدم که این سیاست زائیده مکتب استعماری انگلستان در ایران است و کسانیکه از این سیاست پیروی میکنند تسربیت شده همان مکتب هستند معذالك چون مجلس شورای ملی برای بررسی بحریانات اخیر مملکت تمهیدی گرفته است و هشت نفر از آقایان نمایندگان محترم را انتخاب نموده که بحریانات

رسیده گی کنند و اظهار نظر کنند و مطالب را در معرض افکار عمومی بگذارند برای اینکه نفاق افکنان سوء استفاده ای نکنند فعلا از جریانات گذشته این چند روزه یعنی این ده روزه گذشته مطالبی بمیان نمیگذارم و حقایقی که در این مدت درک کرده ام و حل و موجباتی که این صحنه های فجع چند روزه گذشته را بوجود آورد که اگر خواست خدا و بیداری و هشیاری مردم ایران نبود ایران بیک کره ثانی مبدل بشود بود بعد از اینکه آقایان منتخبین مجلس شورای ملی مطالب و جریانات را در معرض افکار عمومی گذاشتند البته من هم آنچه که درک کرده ام و آنچه که عقیده دارم بسمعی نمایندگان ملت و ملت ایران بشرط اینکه تبلیغات شکسته و کثیف و مزدور سخنان من را بغض نکند بسمعی ملت ایران خواهم رسانید مطلبی که امروز میخواهم در معرض افکار عمومی ملت و آقایان نمایندگان محترم بگذارم این است که یک شخص عاقل و یک انسان زنده مبنای موافقت و مخالفتش روی چیست؟

آیا بنده که اظهار موافقت میکنم بیک شخص آری موافقت روی خود آن شخص است یا روی مطالب و موضوعات دیگر این مطلب را علم و دانش حل کرده است موافقت و مخالفت ها بایستی روی فکر و عقیده باشد روی مسلک باشد موافقت شخصی موافقت بشخص موافقت باشخاص بدر اجتماعات زنده نمی خورد و آن اجتماعاتی که شما می بینید در دنیا مراحل کمال و ترقی را طی کرده اند علتش این است که افراد روی یک فکر قوی و مترقی موافقت کرده اند و بجلو رفته اند بنابراین اگر ما یک روزی در این مملکت نسبت بشخصی ابراز موافقت میکردیم و امروز اظهار مخالفت میکنیم روی این مبنی است بنده معتقد بغدادی واحد هستم من خدا پرستم من نمی توانم شخص پرست باشم من آن روزی از پیروان و سربازان مکتب آقای دکتر محمد مصدق بودم که در باره اجتماع و اجتماعیات نظری بیکی طلا داشت من آن روز با آقای دکتر مصدق ارادت می ورزیدم که در باره حکومت نظامی این نظری که السامه برای آقایان نمایندگان محترم قرائت میکنم این نظر را داشت که می فرماید حضرات آقایان محترم و همکاران عزیز این نامه ایست که ایشان در تاریخ هشتم دیماه هزار و سیصد و بیست و هشت نوشته اند

« از اینکه چند باره باز گشت شهردعوت فرموده اید و بواسطه وجود حکومت نظامی در طهران باز در احمد آباد مانده ام بسی متأسفم و حقیقت این است که با وجود حکومت نظامی و خوب دقت بفرمائید آقایان نمایندگان محترم خوب دقت بفرمائید آقایان

محترمی که بحکومت نظامی ولو حکومت نظامی زمان دکتر مصدق السلطنه رأی می دهید که حقیقت امر این است که با وجود حکومت نظامی در حفظ حقوق ملت و صیانت آزادیهای سیاسی هیچ نوع اقدامی نمیتوان بعمل آورد چه حکومت نظامی تعطیل عملی مشروطیت است (صحیح است) و با وجود آن حقوق و آزادیهایی که بموجب قانون اساسی برای ملت شناخته شده چنان که به تجربه دیده ایم کان لم یکن میشود در مالکی که دولت علاقمند به قانون اساسی و اجرای اصول مشروطیت است بر فرض لزوم حکومت نظامی دوام پیدا نمیکند در این مملکت کافی است که دولت بهانه ای بدست آورد و بواسطه برقراری حکومت نظامی ماهها و سالها مشروطیت را تعطیل کند ، آن دکتر مصدقی که دارای این عقیده تابناک است از نظر من قابل احترام است اما آن دکتر مصدقی که میخواهد فقط با حکومت نظامی و قانون امنیت اجتماعی حکومت کند من نمی توانم ارادتی با او داشته باشم (احسنت) من آن شبی که در خدمت آقایان اعضای محترم فرا کسیون نهضت ملی که باید با آقایان هم تبریک بگویم همکاران محترم جدید هم پیدا کردند جناب آقای ریگی جناب آقای شهیدی و چند نفر دیگر و مامتأسفانه از این افتخار محروم شدیم آن شبی که در خدمت آقایان به خدمت آقای دکتر مصدق رسیدیم باشان عرض کردم جناب آقای دکتر مصدق اگر تمام عیوب اولین و آخرین در من از قدیم وجدید جمع بشود افتخار میکنم که دو تا عیب ندارم یکی این است که با کسی نفاق نمیکنم یک عقیده ای را که داشته باشم صراحتاً اظهار میکنم دیگر این است که تا کنون از هیچ حادثه ای نترسیده ام چرا؟ برای این که اگر کسی برای مرگ ارزش قائل نباشد از حوادث نمی ترسد بنابراین من با کمال صراحت عرض میکنم حکومت جناب آقای دکتر مصدق بلخصوص در این چند ماه اخیر رویه ای اتخاذ نموده است که کاملاً برخلاف گفتار و بیانات حکیمان سابق ایشان در زمانیکه نمایندگی ملت را داشته اند بوده است من در عین این که سخن میگویم در عین حال هم خیلی افسوس می خورم چون قطع دارم که این صدهای ما این فریادهای ما از این صحنه بهارستان بخارج منعکس نمی شود یعنی دستگام تبلیغاتی که مال ملت است و بایستی برای ملت انجام وظیفه کند خیانت میکند و از سخنان نمایندگان می دزدد و من لازم است بمرض آقایان نمایندگان برسانم جای تعجب نیست وقتی دستگام تبلیغات مملکت نامه رئیس مجلس را که رسماً از طرف مجلس فرستاده شده است در تادیب منعکس نکند من چه توقعی دارم که سخنان ببقدری مرا منتشر کند، اما اینگونه طرز عمل شایسته نیست و کسی این طور عمل نمیکند صدای مخالفین و انتقاد

کنندگان اصولی را خفه میکنند حق ندارند اینکار را بکنند میگویند من مراجعه بافکار عمومی میکنم بله باید بگویند من و یک شخص دیگر دو نفری متقابل می توانند بافکار عمومی مراجعه کنند، در صورتیکه هر دو نفر صحبتهای خود حرفهای خود مطالب خود را در معرض افکار عمومی بگذارند و لای یک شخص را بگیرند و دستش را ببندند و در سیاه چال هم بیندازند و با اجازه صحبت و دفاع و بیان حقایق را ندهند این صحیح نیست وقتی طرف از هر حثت آزاد بود آنوقت بگویند این شخص آدم بدی است این آدم خائن است، این آدم دشمن ملت است ولی این طرز طریقۀ عمل جوانمردان نیست، آقایانیکه نمی خواهند از انصاف پای خود رافترار گذارند آقایان می دانند که در این پنج ساله یعنی از ابتدای حکومت هزیر تا بعد از ملی شدن صنعت نفت مخلص در مبارزه با دولتها صدمات و مشقات زیادی دیده ام ، زندانها رفته ام ، شها بلکه ماهها در بدر بودم و پلیس حکومت هزیر و ساعد و رزم آراء مثل سایه شوم دنبال میروم بوده است (صحیح است) اما یک نکته ای را نمی توانم عرض نکنم در تمام حکومت های گذشته هیچوقت پلیس بنوامیس و خانواده من اهانت نکرده است. مردم ایران بدانند در حکومت دکتر مصدق خانم ، عیال من از خانه بیرون میآید پلیس دنبال او حرکت میکند این وضع غیر قابل تحمل است این وضع غیر قابل دوام است ، دیشب ساعت ۹ یک زن با بچه ای که بیفل دارد از خانه بیرون می آید و پلیس افشار طوس جانی دنبال او حرکت میکند این وضع را غیر تمند ها نمی توانند تحمل کنند، با حکومت پلیس نمیشود حکومت کرد این سخن بانی و بنیان گذار تمدن بشریت یعنی پیغمبر اسلام است الملك یقی مع الکفر ولا یقی مع الظلم حکومتها با کفر و بدبینی می توانند دوامی بیاورند اما محال است حکومت با قلدری و زور و دستگام پلیس و حکومت نظامی دوامی بیاورد گرچه این حکومت نظامی هم برای وفاداران بوظن است، حکومت نظامی متعلق به آن کسانی است و برای آن کسانی بوجود آمده است که با ایران وفادارند و از نظر آنها روس ، انگلیس ، آمریکا فرقی ندارد ولی برای آن کسانی که علیه ما علیه دین ما علیه مذهب ما قیام کرده اند نمی کنند تا به هدف خود و بر فشان برسند هدفی که بگور خواهند برد ، آرزویشیکه حتی بخاک سپرده خواهد شد آن کمونستهای و طرفداران مسکو که می خواهند ایران را پشت پرده آهنین بکشند آنها حکومت نظامی برایشان مانع و رادعی نیست (دکتر بقائی - صحیح است) من پریشب بوسیله یکی از مخبرین روزنامه دمکرات اسلامی ارکان مجمع مسلمانان مجاهد اطلاع پیدا کردم که فردا که دیروز باشد اینها می خواهند متینک بدهند در روز من در روزنامه دمکرات اسلامی منتشر کردم

خبری را که برای من ابتدا بسیار غیر قابل قبول بود و آن این است که دولت هم باین متینک هم موافقت کرد اول نمی توانستم موافقت کنم بعد که تحقیق کردم دیدم که صحیح است صحیح هم اعلامیه شان در روزنامه های خودشان روزنامه های مسکو که در تهران منتشر می شود منتشر شده بود که موافقت حکومت نظامی است آنوقت فهمیدم که حکومت نظامی فقط برای وفاداران بوطن است اینها هستند که چون مرغ هم در عروسی سرشانرا میبرند و هم در عزاولا من از آقایان محترم سؤال میکنم که اگر پس فردا چرچیل مردو دسته ای خواستند در این مملت بعنوان عزاداری برای چرچیل علمو کتل راه بیندازند و بوق و کرنا راه بیندازند هیچ میهن پرست و علاقمند بایران می تواند موافقت کند ؟ فرقی نمیکند خوب است این هم مرد تشریفات رسمی هم انجام شد کارهاییکه باید بکنید و رسم است باین دول انجام دادند دیگر معنائش چیست که شما اجازه بدهید یک دسته ای در خاک ایران در مرکز کشور بروند و پرچم و بوق و کرنا دارنده دسته راه بیندازند و برای زعیم کشور دیگری عزاداری بکنند هر کسی در هر مملکتی مزد متعلق بهمان مملکت است ملت او هم وظایف خودش را باید انجام بدهد ما هم جز کارهای معمولی باین کار دیگری نباید بکنیم بیش از این جایز نمی دانم پس این حکومت نظامی برای ما است .

نایب رئیس - آقای قنات آبادی وقت شما تمام شده است .

شمس قنات آبادی - بنده ۸:۰۷ دقیقه دیگر می خواهم صحبت کنم .

عالمی - شاید بحکم از کروامونیکم بالخیر بوده .

شمس قنات آبادی - آن موتهای آنها بوده موتهای مردم ایران آنکسان هستند که در ایران و متعلق بایران هستند برای ایران زندگی میکنند برای ایران کار میکنند و حاضرند برای ایران بپوشند آن موتهای دست نشاندگان خارجی آن موتهای دنباله روهای پیشه وری و غلامی بوده است آن موتهای متعلق بآن دستجات بوده است .

نایب رئیس - اجازه بفرمائید چند وقت می خواهید ؟

شمس قنات آبادی - یک ساعت .

نایب رئیس - آقای شمس قنات آبادی تقاضای یک ربع اضافه برای آن نطق خودشان کرده اند آقایانیکه موافقت قیام بفرمائید (عده زیادی برخاستند) شد بفرمائید .

شمس قنات آبادی - بنابر این حکومت نظامی را هم درک

ایست نمی میکنم آقایان محترم از هرا یض
 بنده اینطور استنباط نفرمایند که چرا دیروز
 باین که حکومت نظامی بوده است از ش
 استفاده نکرده اند من اساساً با حکومت
 نظامی مخالفم و معتقدم که با حکومت
 نظامی و قلدری نباشد مملکت را اداره
 کرد (میراشرافی - صحیح است) اما فقط
 میخواستم بگویم که این حکومت نظامی
 را برای آزاد مردها بوجود آورده اند والا
 دستجاتی که علناً علیه ملت ما شمار
 میدهند و در فکر تجزیه مملکت هستند
 حکومت نظامی با آن ها کاری ندارد (بهادری -
 صحیح است) مطلب دیگری که میخواستم
 عرض کنم توفیق روزنامه ها است البته آقایان
 نمایندگان محترم بیاد دارند در دوره ۱۶
 که رزم آراه جراید را توفیق کرد و مادر
 سنگر روزنامه شاهد آن مبارزات عجیب
 و غریب را کردیم و بعد بمجلس متحصن شدیم
 و کار ما با دولت و طرفداران اختناق مطبوعات
 آن روز بجائی کشید که مجبور شدیم
 اعتراضات خود را بکنیم و رسماً اعلام کنیم که ما
 غذا نخواهیم خورد مگر این که آزادی
 حقیقی و انسانی بمطبوعات بدهند آقایانی
 که آن روز در صف اقلیت مجلس بودند همه
 بعنوان توفیق غیر قانونی جراید در مجلس
 بر سر رستی جناب آقای دکتر مصدق متحصن
 شدند و ما اصلاً این معنی را که جراید و
 روزنامه نباید بدون حکم قانون و نباید بدون
 ثبوت جرم توفیق و مدیرش زندانی بشود
 از خود آقای دکتر مصدق یاد گرفتیم
 مناسبانه می بینیم که مرگ خوب است اما
 برای همسایه (بهادری - صحیح است) دولت
 های گذشته این کار را میکردند بد بودند
 و این دولت که این کار را میکند بد نیست
 و خوب است حال شما خیال میکنید آقایان
 محترم که واقعه جراید را توفیق میکنند
 با همه مدیران جرایدی که انتقاد میکنند
 و بد میکنند توفیق میکنند (حمیدیه روزنامه
 های فحش گوی دولت را که توفیق نمیکنند)
 واقعه همچو خیال میکنید؟ ملت ایران
 همچو خیال و گمانی میکند آن مردمی که
 در شهرستانها هستند و دولت تاکنون يك
 دیوار آهنی دور جریانات تهران و با وجود
 آوردن يك پرده شدید و ضخیم استوار
 نمیکند آن ها حقایق را درک کنند آن
 ها خیال میکنند که دولت با جراید يك نواخت
 عمل میکند خیر؛ مقدمه يك نکته ای را
 عرض آقایان محترم می رسانم در تاریخ
 ۲۵ آذر ۱۳۳۱ ما در روزنامه
 ارگان حزبمان ارگان مجمع مسلمانیان
 معاهد اعلام کردیم که استعمارگران
 تقاضای از هیئت حاکمه از آیت الله کاشانی
 انتقام شکست میکنند ما آن روز حس کردیم
 که استعمار بین المللی انگلستان و عوامل
 زشت و زبیبی او و عوامل خوش رنگ و بسد
 رنگ او در سد يك توطئه عمیق علیه بنیان گذار

نهضت ملی ایران هستند يك توطئه عمیق
 و بیشرمانه ای علیه آیت الله کاشانی بوجود
 آوردند زیرا ما می بینیم که بعضی از ورق
 پاره هایی که در زندگی سیاسی شان رنگهای
 متعددی بحدود زده اند بشخصیت آیت الله
 کاشانی اهانت های مستقیم و غیر مستقیم
 میکنند و خون دل میخورند تا هفته گذشته
 در طهران يك روزنامه متعلق بیک شخصی
 که این شخص تنها ارگان شخص رئیس
 دولت است و ماهی ۱۵۰۰ تومان هم بساو
 پول میدهند و برایش انواع و اقسام وسایل
 را فراهم میکنند باینکه نیش بسیار بسیار
 زنده ای در تهران منتشر شد و بشخصیت
 آیت الله کاشانی اهانت کرد، بزرگترین
 اهانت ها را بمردم تهران کرد مردم ایران
 آن مردم بیچاره هایی که بیخبر از اوضاع و
 احوال تهران هستند باید بدانند که در تهران
 عمال بیگانه کار را بجائی رسانیده اند که
 بهرمان بزرگ ضد استعمار شرق و ملل اسلامی
 آیت الله کاشانی میگویند جاسوس خوب دفت
 کنید این مملکت دیگر قابل هست که
 در رخ زندگی کنیم؟ این زندگی ارزش
 دارد؟ این زندگی برای يك آدم شرافت
 مندی ارزش دارد در تهران در خیابانهای
 تهران شهر بانی افشار طوس در خانه نمایندگان
 مجلس مأمور شهر بانی میگذازند (میراشرافی -
 صحیح است) آنها را در خیابان حمایت می
 کنند (میراشرافی - در خانه ما هم چهار مأمور
 است) من از آن حسن روز افزون که یوسف
 داشت دانستم - که عشق از برده عصمت
 برون آرد ز باخارا - من روزیکه دیدم مؤلفین
 پیشه وری شروع کردند مدح و ثنا میخوانند
 بعد هم شروع کردند صدقنا صدقنا بد کتر
 مصدق میگویند همان روز درک کردم که روز
 بروز این مرد را از هدف و مقصدش دور می
 کنند و برای ما که يك عصری داریم زندگی
 میکنیم اشخاصی که سینه بسینه د کتر مصدق
 ایستاده اند و يك روزی هم می آیند میگویند
 ما جانمان را حاضریم فدا کنیم ایجاد شبهه
 میکنند که آنها چه خوابی دیده اند که کار
 را با اینچا رسانیده اند که تمام طبقات دستجات
 را بجان هم انداخته اند و در کوچه و پس کوچه
 شروع بچنگ و کشتار میکنند از این خوشمزه
 تر این است که دولتی هارل یک فرد اقلیت ظلم
 کشیده را بازی می کنند آخر من باید از
 خانه ام فرار کنم (عبدالرحمن فرامرزی - یکی
 باید از دست هر دو تالی شما فرار کند) (خنده
 مختار) کار مملکت بجائی رسیده است که شب
 و روز رادیو دولتی که متعلق بملت است مردم
 را تحریک میکند بکشید به بنده بزند بگیری
 (بهادری - صحیح است) حالا اگر يك روزنامه ای
 يك کلمه نوشت که باب روی کج یاز بر خورد
 آن روزنامه باید دریده شود و مدیرش هم باید
 توی زندان برود چرا؟ برای اینکه گفته
 بود مردم را تحریک کرده ای من سؤال میکنم
 از آقایان نمایندگان محترم و از تمام مردم
 ایران این چند روز قبل از این جریانات اخیر

البته عرض کردم من روی جریانات اخیر نمی
 خواهم عرضی بکنم و الا عرض میکردم آن
 بحث های سیاسی روز که خدا شاهد است
 هیچکدامش سیاسی نبود همه اش تحریک
 بوده همه اش توطئه بود که در رادیو منتشر
 میشد و آنها مردم را تحریک میکردند برای
 چه آن بحثها در رادیو منتشر شده ۰۰۰؟
 و نویسنده این بحث های سیاسی کی بوده؟ آیا
 کسی از پشت این رادیوی تهران اینهمه
 بمردم فحش میدهد؟ آخر مسئول این کجاست
 مقام ریاست مجلس شورای ملی هم مینویسند
 بداد گستری که آخرین شخص را بخوانید و
 بپرسید که کی بوده است علاوه آقایان مطلب
 خیلی ساده ای عرض کنم یا این کسانی که انتقاد
 میکنند اوضاع را مساعد نمی بینند حق نمی
 گویند یا حق میگویند اگر حق میگویند
 چرا باید متهم بشوند مگر جواب حق گفتن
 فحش دادن، جاسوس گفتن، تهمت زدن و افترا
 زدن است و اگر حق نمیگویند بگذارید این
 ناحق را که ما میگوئیم بسمع ملت ایران
 برسد و شما که متکی بقدرت ملت هستید
 بگذارید ملت از ما انتقام بگیرد چرا صدای
 ما را خفه میکنند؟ بنده خیلی معذرت می
 خواهم از محضر مقدس مجلس شورای ملی
 که با عرایض ناقابل خودم سبب تضییع وقت
 آقایان شدم يك طومار است که دیشب چهار
 نفر از طلاب علوم دینی محصلین حوزه علمیه
 قم با مضای ششصد نفر از طلاب قم بطهران
 آورده اند که آنها اظهار تفر کرده اند از
 آن روزنامه دولتی که بمقام شامخ قهرمان
 مبارزه ضد استعماری اهانت کرده (میر -
 اشرافی - صحیح است) يك طومار هم
 متعلق بیک عده ای از مردم تهران است که
 به وزارت داد گستری شکایت کرده اند اما من
 لازم است اینجا عرض کنم تا آن نقشه ای
 که در چند ماه قبل گفتیم که استعمار شکست
 خورده بکومک عمال خودش علیه آیت الله
 کاشانی توطئه میکنند تا آن نقشه باطل نشود
 این شکایتها، این فریادها بجائی نمیرسد؛
 بلکه روز بروز اینگونه اشخاص عزیز تر میشوند
 زیرا سنگ را بسته اند و سنگ را رها کرده اند
 (بهادری - صحیح است) مطلب دیگری
 که میخواستم عرض کنم اینست که البته
 آقایان محترم، آن آقایانی که با قانون
 سروکار دارند بهتر از بنده میدانند، چون
 بنده میخواستم روی این موضوع صحبت کنم
 از يك اهل فن پرسیدم و يك یادداشت
 مختصری ببنده دادند ماده ۸۲ قانون جزا
 میگوید آقایان وزرا نمایندگان پارلمان و
 صاحب منصبان ادارات کارهاییکه میکنند باید
 مطابق قانون باشد و ماده ۸۳ قانون
 مجازات عمومی میگوید هر يك از اشخاص
 مذکور یعنی وزراء و نمایندگان و صاحب
 منصبها برخلاف قانون آزادی شخصی افراد
 ملت را سلب کنند یا افراد ملت را از حقوقی
 که قانون اساسی بانها داده محروم نمایند از

شغل خود منصرف و از ده سال از حقوق
 اجتماعی محروم خواهند شد این ماده ۸۳ را
 تذکر داده و بنوبه خودش ادعای علیه آن
 مقامات مسئولی که آزادی فردی و آزادی
 افراد مملکت ما را که قانون اساسی بر سمیت
 شناخته است سلب کرده اند اعلام جرم خواهم
 نمود و ادعاینامه تنظیم خواهم کرد و آن
 وقتش دیر نیست (عبدالرحمن فرامرزی -
 وقتش اگر دیر بشود آنها در مجلس میبوسند)
 شما خیال میکنید که در خارج از آن چهار
 دیواری زندان، ایران زندان نیست ایران
 را مبدل بگورستان کرده اند، ایرانی که
 هر روز خاکش بخون برادران ما رنگین
 میشود، هر روز خیابانهایش باخون عزیزان
 وطن ما رنگین میشود، اینجا دیگر جای
 آزادی نیست، گورستان است قبرستان
 است مطلب دیگری که عرض میکنم و بهر ایض
 خانه می دم این است
نایب رئیس - از وقت شما کم باقی
 است
قنات آبادی - خیلی مختصر عرض
 میکنم، يك پیشنهادی در جلسه گذشته
 بامضای جناب آقای دکتر بقائی، جناب آقای
 زهری، جناب آقای کریمی، جناب آقای
 حائری زاده و بنده تقدیم مقام ریاست شده
 بود که لایحه اضافات و ترقیعات مطرح بشود
 (کریمی - بله چون شب عید است مردم
 منتظرند) من خواهش میکنم که مقام ریاست
 این پیشنهاد را مطرح کنند (وکیل پور -
 بنده هم پیشنهاد کرده بودم) بله جناب
 آقای وکیل پور هم امضاء کرده اند (دکتر
 فقیهی شیرازی - چهار پیشنهاد شده بود)
 بله تمام آقایان نمایندگان پیشنهاد کرده
 بودند مجلس موافق است که این لایحه مطرح
 بشود. چون امسال، سال گذشته کارمندان
 دولت نشانرا خیلی سوزانده اند اینها را
 دائماً در مرگ و موت نگهداشته اند یکروز
 هم که آمدند خواستند اعتصاب شروع کنند
 و در ادارات پشت میز بنشینند از آن لایحه
 های سیستم امنیت اجتماعی برایشان تصویب
 کردند و حسابشانرا رسیدگی کردند غرض
 اینست که یکسال آنها را لرزانده اند، يك
 سال اینها را متزلزل و متوحش نگهداشته اند
 حالا دیگر این چندروزه آخر سال خوبست
 مقام ریاست این لایحه را مطرح بفرمایند
 آقایان نمایندگان محترم هم يك خورده
 کمترین پیشنهاد بفرمایند که این لایحه تکلیفش
 معلوم بشود که اقلاً در این موقع سال بعد از
 آن همه ترس و لرز يك طرف مختصری
 بریندهند
(۴) تقاضای آقای وزیر دارائی
دائر بار جاع مجدد گزارش
مربوط باضافات کارمندان
به کمیسیون بودجه
نایب رئیس - با اجازه آقایان
 وارد دستور میشوم، همانطور که در جلسه

گذشته مقرر شده بود لایحه اضافات و ترفیعات کارمندان دولت جزود، تورا است
وزیر دارائی - عرضی داشتم
نایب رئیس - بفرمائید
وزیر دارائی - يك لایحه ای دولت تقدیم کرده بود راجع باقلامبیکه باید برای تکمیل بودجه ۱۳۳۱ پرداخته شود و ۸ فقره آن در مجلس بتصویب رسیده بود و البته بدهم بموقع اجراء گذاشته شد فقره ۹ این لایحه و چند تبصره که مربوط بآن بود باقی ماند و از کمیسیون بودجه گزارشی بمجلس تقدیم شده بشماره ۹ و بتاريخ ۳ اسفند میخواستم استدعا کنم که آقایان محترم آن را مورد مطالعه و تصویب فرار دهند که چون آخر سال است باید پرداخته شود و دیگر اشکالی باقی نماند (صحیح است) و يك مطلب دیگری داشتم که يك لایحه ای دولت تقدیم کرده بود راجع باضافات و ترفیعات از طرف کمیسیون بودجه هم يك گزارشی بمجلس تقدیم شده بشماره ۱۰ تاریخ ۶ اسفند که در آن مختصراً اختلافی با آنچه که دولت پیشنهاد کرده وجود دارد بنا بر این آن مبلغی که دولت پیشنهاد کرده بود، تکافونی کند با این اختلافیکه کمیسیون بودجه پیشنهاد کرده، این را نیز استدعا میکنم (مکی - علتش را بگویند) میخواستم استدعا بکنم که این لایحه برگردد بکمیسیون بودجه (مکی - نمیشود آقا) تا فردا که کمیسیون بودجه است این را مطالعه کنند (مکی - کمیسیون بودجه خواست تبعیض را بردارد، شما خواستید برای نور چشمی ها لایحه پیشنهاد کنید)
نایب رئیس - بنا بر این لایحه ترفیعات و اضافات کارمندان دولت بنا به تقاضای آقای وزیر دارائی از دستور خارج میشود (میراشراقی - کارمندان تکلیفشان چه میشود؟) (فیات آبادی - يك قتل عام عمومی راه بیندازید تمام بشود)
(۴ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع به بقیه اعتبارات اضافی سال ۱۳۳۱)
نایب رئیس - لایحه مربوط بچند فقره اعتبار اضافی که يك قسمت آن ضمن گزارش کمیسیون بودجه قبلاً بتصویب مجلس رسیده بود بقیه آن که از طرف کمیسیون بودجه برای طرح در مجلس گزارش داده شده و بقیه هم طبع و توزیع شده است مطرح است گزارش کمیسیون قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)
گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی
 کمیسیون بودجه با حضور آقای معاون وزارت دارائی بقیه اقلام و اعتبارات و تبصره ۷۵ لایحه شماره ۷۸۱۱۷-۲۹-۱۱-۳۱

دولت را مطرح و مورد مطالعه قرار داده پس از توضیحات نماینده دولت رقم (۹) اضافه اعتبارات عیناً و تبصره ها با اصلاحاتی تصویب گردید اینك قلم نامه اعتبارات و تبصره های ماده واحده پیشنهادی دولت که مورد موافقت کمیسیون بودجه واقع شده بعنوان مکمل گزارش شماره ۸-۳۰-۹۱-۴۱ ذیلا برای تصویب مجلس شورای ملی تقسیم میشود
 ۹- اعتبار دفع ملخ و سن و سایر آفات نباتی که باید در- مقابل دریافتی وزارت کشاورزی از بانک کشاورزی بیانک مذکور پرداخته شود ۴۰۰۰۰۰۰ ریال
 تبصره ۱- اضافه اعتبارات ردیف ۶ و ۷ که برای مدت مورد احتیاج منظور شده در سال بعد بیاخذ سالانه قابل استفاده خواهد بود
 تبصره ۲- در صورتیکه صرفه جوئی اعتبار پرسنلی هر يك از وزارتخانه ها و ادارات و بنگاههای دولتی برای پرداخت عیدی مستخدمین جزء (موضوع قانون مصوب ۱۵ بهمن ماه ۱۳۲۹) کفایت نمایند میتوانند صرفه جوئی کل بودجه مربوطه تأمین و پرداخت نمایند
 تبصره ۳- وزارت فرهنگ اجازه داده میشود اعتباراتی را که در يك حوزه فرهنگی مورد مصرف ندارد باموافقت قبلی کمیسیون بودجه در حوزه دیگر بمصرف احتیاجات ضروری برساند
رئیس کمیسیون بودجه - دکتر بقائی کرمانی
نایب رئیس - آقای یور سر تیب بعنوان مخالف در کلمات اسم نوشته اند (گفته شد - تشریف ندارند) مخالف دیگری نیست؟ ... (کهبید - اجازه میفرمائید) شما بعنوان موافق مشروط اسم نوشته اید (عبدالرحمن فرامرزی - موافق مشروط که معنی ندارد) هر يك از آقایان که بخواهند بنام مخالف صحبت کنند مقدم خواهند بود (نبی - عرضی دارم) بفرمائید
نبوی - این لایحه دنباله و بقیه لایحه ای است که چند روز قبل در مجلس تصویب شد چون عجله داشتند که قسمت اول لایحه جزود تر تصویب شود و برای آخر ماه برسد این بود که این لایحه دو قسمت شد، يك قسمتش تصویب شد و این قسمت بقیه میماند که انشاءالله بتصویب خواهد شد مطلبی که بنده خواستم عرض بکنم مربوط بتبصره ۳ است در تبصره ۳ نوشته شده است وزارت فرهنگ اجازه داده میشود اعتباراتی را که در يك حوزه فرهنگی مورد مصرف ندارد باموافقت قبلی کمیسیون بودجه در حوزه دیگر بمصرف احتیاجات ضروری برساند در حالی که در قسمت اول همین لایحه در مجلس چند روز پیش تصویب شده و نوشته شد که اگر

و جوهی از اعتبارات فرهنگی در يك حوزه مصرف نشد بمصرف ساختمان دبستان در همان محل برسانند در يك لایحه دو ماده متضاد صحیح نیست (صحیح است) حالا اشکالی که پیدا کرده در يك لایحه يك قسمتش يك ولی اشکالی که هست اینست که در يك لایحه دو ماده متضاد پیدا میشود که یکی در مجلس تصویب شده و دیگری متأسفانه در کمیسیون بودجه گذاشته شده و بایستی برداشته شود و بهمین جهت بنده پیشنهاد تجزیه کرده ام که تبصره ۳ حذف شود زیرا تکلیف این موضوع در مجلس تعیین شده (صحیح است) و تصویب شده است که آن وجوه اضافی که در يك جایی ممکن است مصرف نداشته باشد بمصرف ساختمان دبستان برسد و ساختمان دبستان هم يك چیزی نیست که بگوئیم جایی ضرورت ندارد و جای دیگر ضرورت دارد همه شهرستان ها و حتی بخشها و دهات ضرورت دارد که دبستان داشته باشند این بود که خواستم خدمت آقایان عرض کنم که موقعیکه پیشنهاد خوانده میشود نسبت به تبصره سوم آن متوجه رای باشند

نایب رئیس - آقای کهبید
کهبید - بنده در این لایحه بعنوان موافق مشروط اسم نویسی کرده بودم و دلیلش هم این است که بایک قسمت این لایحه بنده موافقم و با قسمت اخیرش هم مخالفم همانطوریکه آقای نبوی الان فرمودند این تبصره سوم با پیشنهادی که در قسمت اول این لایحه تصویب شده موردی ندارد آن قسمتی که بنده موافقم توضیحاً بعرض آقایان میرسانم يك قسمت اعتبار برای دفع سن و ملخ و سایر آفات نباتی است البته آقایان تصدیق میفرمایند که تا کنون کوچکترین قدمی برای بهبود و وضع کشاورزی این کشور بر داشته نشده و آنچه که تا بحال شده حرف بوده است و بعمل نزدیک نشده است و این اولین قدمی است که مبلغ کوچکی برای دفع آفات نباتی اختصاص داده شده مخصوصاً بنده از جناب آقای وزیر دارائی خواستم استدعا کنم، چون جناب آقای وزیر کشاورزی تشریف ندارند این را توجه بفرمایند که این اعتبار فقط و منحصرأ به مصرف کارهای دفع آفات نباتی و کشاورزی برسد باز گرفتار خرج های پرسنلی و خرج سفر و این قبیل چیزها نشود برای اینکه الان شبستری - این مربوط بگذشته است عمل شده می خواهند تصویب بکنند تا پولش را بدهند بنا بر این بنده عرضی ندارم فقط همانطور که جناب آقای نبوی فرمودند بنده هم همان دلیل چون یکی از آقایان فرمودند چرا باسم موافق مشروط نام نوشته ای، بنده با آن قسمت مخالفم ولی با این قسمت اخیر بنده موافقم امیدوارم به پیشنهاد تجزیه ای که آقای نبوی می

فرمایند توجه کافی بشود برای اینکه بزرگوار آقایان رای دادند که اعتبارات هر عمل برای همان محل بمصرف برسد و دیگر از این خاصه خرجی نشود
نایب رئیس - آقای دکتر ملک
دکتر ملک (مخبر کمیسیون بودجه) - بنده می خواستم در جواب مذاکرات جناب آقای نبوی عرض کنم این تبصره که در کمیسیون بودجه تصویب شده موادی که در جلسات گذشته تنظیم شده ماده ای که مخالف تبصره ۳ باشد تصویب نرسیده است، البته پیشنهاداتی در آن شده است که ممکن است در آن پیشنهادها باشد اطلاعاً خواستم بعرض برسانم که کمیسیون بودجه ماده ای مخالف با این تبصره ۳ بتصویب نرسیده است (دکتر ملک - سنجایی در مجلس پیشنهاد شد و تصویب شد) بلی در مجلس تصویب شد باصطلاحاً خواستم عرض کنم کمیسیون بودجه در متضاد تصویب نگردیده، در مجلس تصویب شده و این قسمت هم که در کمیسیون بودجه مطرح شد که بودجه فرهنگی به نسبت جمعیت مصرف شود صورت آن را بیاورند بکمیسیون، همه آقایان هم موافقت کردند در اینجا هم در تبصره ۳ نوشته شده است آقایان که باموافقت قبلی کمیسیون بودجه اگر در يك حوزه ای مورد مصرف پیدا نکردند حوزه دیگر بتوانند بمصرف برسانند البته بسته بنظر آقایان است هر جور که تصویب بفرمایند ما هم موافقم
نایب رئیس - آقای امامی اهری
امامی اهری - بنده زاجع بار موضوع عرضی نداشتم طوماری بود از طرف مردم شرافتمند و غیور گروس توسط جناب آقای شیخ الملك اورنگ مبنی بر پیشنهاد از دولت جناب آقای دکتر مصدق چو کسالت داشتند از بنده تقاضا کردند عرض برسانم
حائریزاده - اگر پارچه ای باشد بدرد پیراهن می خورد والا کاغذی باشد فایده ندارد
نایب رئیس - آقای گنجی
گنجی - خوشبختانه آقای دکتر ملک خودشان تأیید کردند که در مجلس همچو پیشنهادی شده و تصویب شده کمیسیون بودجه بنا بر این عمل تمام است ولی خواستم آقایان مستحضر باشند که در کمیسیون بودجه (چون نایب رئیس وزارت فرهنگ هیچوقت حاضر نیستند چیزی که فرمولش درست شده و تمام شده است بنایب جمعیت این عمل را اضافی را منعم تقسیم بکنند و شهرستانی نسبت بجمعیتش و استعدادش این اعتبار استفاده کند توجه

ند دماوندی - اگر احتیاجش بیشتر باشد (بکنند) همه جا احتیاج دارد این حرفی که آقایان گذاشتند بدین معنی ها یک جانی بیشتر احتیاج دارد من از پان میبرسم که بگویند ممکن است یک رستانی جمعیت داشته باشد و همه چیز باشد ولی احتیاج فرهنگ نداشته باشد آقایان که دستشان بسته شده مخصوصاً وزیر فرهنگ با آن جدیت و مراقبتی دارد، با آن ایستادگی که دارد همیشه خواهد یک مطالب غیرواردی را بجا بیل کند این بود که بنده در کمیسیون توجه باین نظر مخالفت کردم و چون این از آن عملی بود که در مجلس پیشنهادی می شود و بنده قول داده بودم که راجع من مطلب در مجلس هم صحبت خواهم کرد آقایان یاد داشته باشند که ما بی داده ایم که تمام این اعتبارات لایق به تناسب جمعیت ها تقسیم بود (صحیح است) و حالاً می خواهند آنرا بکنند و بنایستی رأی بدهید چون عملی است تمام لایحه و آن مردمی که مالیات میدهند بعد از این اعتبارات فرهنگی استفاده میکنند این است که ما تقاضای کنیم همانطور که بکار محترم آقای نبوی فرمودند و سایر آقایان هم تذکر دادند اینرا در موقع تجزیه بکنند که عمل سابق باعتبار خودش

۴ ریال و بیست دینار را برای هر نفر در نظر بگیریم باید بیست کلاس را تعطیل کنیم (کریمی - طرح تهیه کنید ما امضاء می کنیم) اجازه بفرمائید باید جناب آقای وزیر دارائی این موضوع را در هیئت دولت مطرح کنند و محل کنند.

آن طرح که گذشت و در مجلس هم تصویب شد که به تناسب جمعیت تقسیم شود و رفت وزارت فرهنگ الان باید ببیند چه نقاطی احتیاج بیشتر دارد و برای آن نقاط بخصوص اضافه درخواست کند.

نایب رئیس - پیشنهادی برای کفایت مذاکرات از طرف آقای نبوی رسیده است فراموش می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)
پیشنهادی که در رأی بکفایت مذاکرات گرفته شود - نبوی

نایب رئیس - آقایانی که با کفایت مذاکرات موافقت دارند قیام کنند (بهادری - بنده متخالفم) (عبدالرحمن فرامرزی - بنده متخالفم) چون اعلام رأی شده نمی شود (اکثر برخاستند) تصویب شود در مورد تبصره سوم هم پیشنهاد تجزیه رسیده است .
آقای فرامرزی مطلبی دارید جناب عالی بفرمائید .

عبدالرحمن فرامرزی - علت اینکه من همیشه معتمد قانون را باید دولت به مجلس بیاورد و با صد نود و نه طرحهایی که در مجلس پیشنهاد میشود متخالفم برای این است که دولت مباشر عمل است و احتیاجات خودش را میداند، مباشر عمل نیستیم یک چیزی بخاطر آن میرسد و روی آن حرف میزنید اصلاح حرف سراین است که مجلس بیک دولتی اعتماد دارد یا ندارد من روی کلیات حرف میزنم کار بخودم ندارم و شما بیک وزارتخانه ای دارید وزارتخانه احساس یک احتیاجاتی میکند بعد میآیند بایک پیشنهادی بابایک طرحی بکلی فلسفه آن قانون را از بین می برید اینجا وزارت فرهنگ احساس می کند احتیاج دارد که این پول را در اینجا خرج بکند و آنجا احتیاج ندارد بنابراین من خواهش میکنم از لحاظ کار ، از لحاظ پیشرفت کار دست وزارت فرهنگ را باز بگذارید (همه هم نمایندگان) و باین پیشنهادی که کرده موافقت بکنید برای این که شما متوجه احتیاجاتی که او دارد نیستید (پور سرتیپ - صالح نیست وزارت فرهنگ) شما متوجه احتیاجات آنجا نیستید آقای پور سرتیپ (پور سرتیپ - این وزارتخانه باید دستش بسته باشد) اقا وزارت فرهنگ با وزارت دارائی فرقی نمیکند لایحه ای که می آورد به مجلس احتیاجات خودش و گرفتاری خودش را در نظر میگیرد شما چرا می خواهید دستش را ببندید ، خلاصه نادست دولت را را می بندید کار پیشرفت نمیکند (پور سرتیپ -

وزارت فرهنگ تبعیض میکند) پس بگذارید بحال خودش باقی بماند همانطور که دولت خواسته است .

مهندس غروی - رأی داده شده و گذشته .

عبدالرحمن فرامرزی - چرا گذشته .

(زنك نایب رئیس)

نایب رئیس - آقای مهندس غروی صحبت بین الاثنین بفرمائید ، رأی مجلس از نظر کفایت مذاکرات تمام شده است فعلاً اصل ماده و تبصره ها مطرح است چون پیشنهاد تجزیه نسبت به تبصره سوم رسیده است بدون این که مذاکره ای بشود بلکه مرتبه اصل ماده و دو تبصره قرائت میشود آقایان توجه داشته باشند که بعد از قرائت رأی میگیریم . (بشرح زیر قرائت شد)

۹ - اعتبار دفع ملخ و سن و سایر آفات نباتی که باید در مقابل دریافتی وزارت کشاورزی از بانک کشاورزی بیانگ مزبور پرداخته شود ۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال

تبصره ۱ - اضافه اعتبارات ردیف ۵ و ۶ و ۷ که برای مدت مورد احتیاج منظور شده در سال بعد بماند سالیانه قابل استفاده خواهد بود .

تبصره ۲ - در صورتیکه صرفه جویی اعتبار پرسنلی هر یک از وزارتخانه ها و ادارات و دستگاههای دولتی برای پرداخت عیدی مستخدمین جزء (موضوع قانون مصوب ۱۵ بهمن ماه ۱۳۲۹) نقلیت نمایند می توانند از صرفه جویی کل بودجه مربوطه تأمین و پرداخت نمایند .

دکتر معظمی - بنده یک عرض مختصری دارم اگر نظامنامه اجازه میدهد عرض کنم .

نایب رئیس - بفرمائید

دکتر معظمی - میخواستم عرض کنم که عبارت این ماده هیچ معلوم نیست که وزارت کشاورزی می خواهد از بانک کشاورزی پول فرض کند و بعد وزارت دارائی آنرا تعهد کند این هیچ عبارتش معلوم نیست باید توضیح داده شود خواستم آقایان توجه بفرمائید نوشته شده ، اعتبار دفع ملخ و سن و سایر آفات نباتی که باید در مقابل دریافتی وزارت کشاورزی از بانک کشاورزی به بانک مربوط پرداخت شود این عبارت درست نیست .

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی توضیحی دارید بفرمائید .

وزیر دارائی (کاظمی) - اولی

سال گذشته آقایان مسبق هستند که ملخ هجوم کرد بیک قسمت هائی از ایران و احتیاج فوری بود که اقدام عاجلی بعمل بیاید و مجال این که لایحه ای تقدیم مجلس بشود که تصویب گردد نبود بانک کشاورزی مبلغی قرض داد به وزارت کشاورزی که این منظور را انجام بدهد و منظور هم انجام داده شد چون

همه پرداخت های سال بصورت یکدوازدهم بوده نمیشد در آن یکدوازدهم ما این را منظور کرد حالا که سال با آخر رسیده بود سه ۱۳۳۱ تصویب نشده برای این که این پول پرداخت بشود به بانک کشاورزی که آنهم بمصارف لازم برساند این لایحه تقدیم شد باین عبارت و حالا اگر آقایان بخواهند عبارت دیگری بگذارند مانعی نخواهد داشت

دکتر معظمی - باین توضیح روشن شد و منظور تأمین شده .

نایب رئیس - بنابراین آقایان توجه داشته باشید رأی میگیریم بماده واحده (زهری - آقای پیشنهاد بنده را بفرمائید) پیشنهاد جناب عالی مربوط است به بنگاه راه آهن و در اینجا وارد نیست و بملاوه پیشنهاد خرج است ولی باز بسته بنظر مجلس است و قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل به گزارش کمیسیون بودجه که اکنون مطرح است اضافه گردد . بنگاه راه آهن دولتی موظف است که اضافات سال ۱۳۳۱ کارگران بنگاه را طبق احکام و تهیدی که نموده بتناسب اضافه در آمدی که دارد پرداخت نماید

علی زهری

چند نفر از نمایندگان - پیشنهاد خرج است

نایب رئیس - آقای زهری این دو اشکال دارد اول مربوط باین لایحه نیست و ثانیاً پیشنهاد خرج است خواهش میکنم که جناب عالی حالا صرف نظر بفرمائید . بنابراین بنده اعلام رأی میکنم نسبت بماده که شامل است تبصره ۱ و تبصره ۲ آقایانی که موافقت دارند قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شده . حالاً بنا پیشنهاد تجزیه از طرف آقای نبوی و همچنین پیشنهاد حذفی هم که آقای کههد داده اند که در حقیقت همان پیشنهاد تجزیه است توجه بفرمائید تبصره سوم قرائت میشود .

(بشرح ذیل قرائت شد)

تبصره ۳ - بوزارت فرهنگ اجازه داده میشود اعتباراتی را که در یک حوزه فرهنگی مورد مصرف ندارد باموافقت قبلی کمیسیون بودجه در حوزه دیگر بمصرف احتیاجات ضروری برساند

نایب رئیس - آقایانی که با این تبصره موافقت دارند قیام بفرمائید (چند نفری برخاستند) رد شد بنابراین باورقه رأی میگیریم بقانونیکه شامل همان قسمت ۳ و دو تبصره اول و دوم است آقایان موافقت ورقت بفرمائید

(اسامی آقایان نمایندگان بترتیب زیر)

بوسیله آقای معتمد دماوندی اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد
آقایان امامی اهری ، مهندس زریک زاده ، دکتر فخر ، فتحعلی افشار ، کههد

فهندس حسینی، پورسرتیب، دکتر بقائی، پارسا، اشکر، جلالی، انگلی، میلانی، دکتر ملکی، کریمی، دکتر کیان، دکتر معینی، ناصر ذوالفقاری، گنجی، محمد ذوالفقاری، عبدالرحمن فرامرزی، مهندس فروری، فرزانه، موسوی، مجتهدی، ذکائی، هامری، امیرافشار، صفائی، شهیدی، بهادری، دادور، منصف، احمد فرامرزی، نبوی، مدرس، خلغالی، دکتر فقیهی شیرازی، اقبال، ملک مدنی، دکتر طاهری، جلیلی، زهری، شاپوری، نریمان، رفیع، افشار صادقی، شادلو، شوکتی، ربیگی، صراف زاده، شهاب خسروانی، مکی، مصدنی، میراشرافی، هدی، وکیل پور، ممتد دماوندی، نجفی (شماره آراه بمنل آمد ۳۵ رای موافق و هفت ورقه سفید بی اسم شماره شد)

نایب رئیس - بنا بر این قسمت نهم اعتبارات اضافی که قسمت‌های اولش در جلسات گذشته بتصویب رسیده بود و شامل یک ماده و دو تبصره است بتصویب رسید

ایجابی موافقین - آقایان، موسوی، دکتر سنجابی، مهندس زیرک زاده، سیدجوادی، افشار، شوکتی، حمیدیه، جلالی، شادلو، مهندس حسینی، پورسرتیب، اشکر، بقائی، انگلی، دکتر معظمی، مهندس فروری، میلانی، ناصر ذوالفقاری، فرزانه، کریمی، مجتهدی، دکتر کیان، دکتر شایگان، محمد ذوالفقاری، نبوی، منصف، ذکائی، احمد فرامرزی، نریمان، زهری، دکتر فقیهی شیرازی، اقبال، مدرس، خلغالی، شاپوری، پارسا، دکتر طاهری، ملک مدنی، دادور، ربیگی، امامی اهری، شوکتی، دکتر فخر، امیرافشاری، کجی، دکتر ملکی، گنجی، شهاب خسروانی، شهیدی، مصدنی، نجفی، جلیلی، حسین مکی

ورقه سفید علامت امتناع - هفت ورقه

(۵-قرائت و مذاکره در پیشنهاد راجع بطرح لایحه تمدید فرمانداری نظامی در طهران)

نایب رئیس - پیشنهادی از طرف چند نفر از آقایان نمایندگان رسیده که قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

مقام ریاست مجلس شورای ملی لایحه حکومت نظامی که مدتی است بلا تکلیف مانده طبق قانون باید در جلسه فوق العاده طرح و تکلیفش را معلوم نمایند چون تا کنون طرح نشده پیشنهاد مینمایم در همین جلسه در دستور قرار گیرد. بهادری، میراشرافی، حائری زاده

نایب رئیس - هیچکدام از آقایان امضاء کنندگان مثل اینکه در جلسه نیستند

بهادری - بنده هستیم

نایب رئیس - بفرمائید توضیحاتتان

را بدهید

دکتر کیان - مثل اینکه جلسه فوق العاده باید باشد

نایب رئیس - بسته است بنظر مجلس

بهادری - طبق قانون حکومت نظامی باید لایحه حکومت نظامی که دولت تقدیم میکند بلافاصله مطرح بشود و مخصوصاً قید است که مجلس باید جلسه فوق العاده ای تشکیل بدهد و تکلیف لایحه حکومت نظامی را زودتر معین کند الان مدتی است که در این مملکت حکومت نظامی حکم فرماست و هر موقمی هم که دولت مصلحت بداند اعلام حکومت نظامی میکند یک عده ایراد دستگیر میکنند و هر چه مطابق میل خودشان است عمل میکنند بنده و رفقای خود این پیشنهاد را تقدیم کردیم یک پیشنهاد دیگری هم یک عده ای از آقایان امضاء کرده اند که تقدیم مقام ریاست میشود آقایان استحضار دارند که الان عده زیادی بازداشت شده اند و اکثر آنها حق بوده و عده ای از بازداشت شدگان کسانی هستند که باین مملکت خدمتانی انجام داده اند (میراشرافی - صحیح است) حالا برای هیچکس تأمین وجود ندارد و مأمورین هر جور دلشان میخواهد مطابق میل خودشان مزاحم اشخاص میشوند و مطابق ماده پنجم حکومت نظامی اشخاص را دستگیر میکنند هیچکس در این تهران در هیچ مقامی (عبدالرحمن فرامرزی - در هیچ جا) تأمین ندارد این است که بنده میخواهم از مجلس شورای ملی استیضاه کنم برای حفظ آزادی و قانون اساسی توجه عاجلی بکنند که برای مردم تأمین و آسایش وجود داشته باشد ما باید چقدر تحمل بکنیم صبر بکنیم که این مأمورین هر چه غرض دارند، اعمال نظر دارند بعنوان ماده ۵ حکومت نظامی اعمال بکنند دوره گذشته هر وقت حکومت‌های وقت لایحه حکومت نظامی می آوردند با مخالفت های شدید اقلیت وقت روبرو میشدند و حالا چطور شده که ۲۲ ماه است در این مملکت هم‌اکنون حکومت نظامی است مفهوم این برای من هنوز روشن نشده و معین نیست که در مملکت چه اتفاقات افتاده که هر روز ما حکومت نظامی بکنیم نسبت بموارد سیاست خارجی در این مملکت این ثبوت رسیده که تمام دستجات در موارد جنگ باخارج با هم دیگر متحد و متفق بوده و الان هم هستند نسبت بموارد خارج ما با هم متحد هستیم اگر اینجابین خودتان در یک موارد اعتراض می شود مر بوظایم و در داخلی است مدار امور خارجی دنیا باید بدانند با هم دیگر در یک صف قرار گرفته ایم برای کوبیدن و از بین بردن آبادی خارجی همه مجلس و تمام اهالی مملکت یک دل و یک جهت هم آهنکی دارند دیگر بیشتر از این من نمیخواهم اوقات مجلس را بگیرم استدعا میکنم مجلس شورای ملی هر چه

زودتر تکلیف این قانون را تعیین بکنند، برای مردم آسایش فراهم بکنند در خانه بنده در یکی دو تا از این روزنامه ها در دو سه روزه اخیر دیدم که در این جریانات اخیر دهم اسفند یعنی واقعات جامعه دهم اسفند که اسباب تأثر و تأسف عمومی است که هر روز در این مملکت بعنوان مختلف برادر کشی راه میاندازند همکس بنده را در یکی از جرائد چاپ کرده اند که بنده از ترسم در آبدارخانه مجلس پنهان شده ام خواستم بفرستتان برسانم که بنده هیچوقت ترسی نداشته ام و برای مملکت و حفظ استقلال و آزادی مملکت همیشه فداکار بوده و از هیچ مقامی نمیترم (عبدالرحمن فرامرزی - عکس شما را در آبدارخانه گرفته اند) بنده توی سرسرای پائین بودم عکاسها عکس برداشته اند بنده را هم بصورت ترسیده خواسته اند توصیف کنند و قتیکه پیشوای ملی ما بترسد با نردبان تشریف بیاورند به مجلس بنده هم باید بترسم (میراشرافی - صحیح است) احسنت

نایب رئیس - یک پیشنهادی هم الان رسیده که یک عده ای از آقایان امضاء کرده اند قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

امضاء کنندگان پیشنهاد می کنیم که لایحه حکومت نظامی بلافاصله پس از تصویب لایحه مورد بحث در دستور قرار گیرد. پورسرتیب، بهادری، فرامرزی، هدی، میراشرافی، افشار صادقی، صراف زاده، حمیدیه، دکتر فقیهی شیرازی، احمد فرامرزی، ناصر ذوالفقاری، امیر افشاری

نایب رئیس - البته تغییر دستور مجلس ماده مخصوصی دارد و ۱۵ نفر از نمایندگان باید کتبا تقاضا کنند و اما آنطوریکه بنده تغییر میکنم این پیشنهاد تغییر دستور نیست برای اینکه لوایح مربوط بحکومت نظامی مدتی است در دستور قرار دارد بنابراین تقاضائی است برای تقدم و تأخر و پیشنهادی هم رسیده که بسته برای مجلس است اگر مجلس شورای ملی نظرشان باشد که مطرح بشود البته مطرح میشود مجدداً پیشنهاد قرائت میشود

(بشرح سابق قرائت شد)

مکی - اجازه بفرمائید یک توضیحی عرض کنم، احتیاج باین رای ندارد برای اینکه طبق قانون حکومت نظامی میبایستی حتماً در جلسه فوق العاده مطرح بشود احتیاج برای ندارد

زهری - هیأت رئیسه باید تصمیم بگیرد جلسه فوق العاده تشکیل بدهد

عبدالرحمن فرامرزی - بنده اجازه میخواهم

نایب رئیس - طبق چه عنوانی

عبدالرحمن فرامرزی - عنوان

پیشنهاد ده شده بنده میخواهم صحبت کنم

نایب رئیس - بفرمائید مانع ندارد

عبدالرحمن فرامرزی - لایحه حکومت نظامی و بالاخره قانون حکومت نظامی باینصورت در آمدن که با تصویب مجلس باشد این چیزی است که بنده در دوره پانزدهم این طرح را دادم خیلی خیال کردند که من از لحاظ اینکه مدتی روزنامه هستم و میخواهم روزنامه آزاد باشد و چون حکومت نظامی روزنامه را توقیف میکند از اینجهت این کار را میکنم من این لحاظ این کار را نکردم از لحاظ این کردم که دیدم حکومت نظامی که اغلات با دست دولت باشد مدتش با اختیار دولت باشد، تشخیص مقصودش با نظر دولت باشد این اساس مشروطیت و قانون و عدلیه را بین میبرد (صحیح است) چه فرق میکند که یک پادشاه مستبدی یا یک خان مستبدی هر که را تشخیص داد مخالفش است بگیرد و اسم مشروطه هم نباشد در آن مملکت با اینکه در یک مملکتی دولت حق داشته باشد در هر موزدی اعلان حکومت نظامی بدهد و تأییدش هم بخواهد حکومت نظامی را ننگ بدارد و هر کس را دلش میخواهد بگیرد این اسمش چنگیز خانی است، این اسمش مشروطیت نیست این اسمش حکومت قانونی نیست (صحیح است) این حکومت فردی و اراده شخصی است (صحیح است) این آدم مقصر است بچه دلیل؟ بدلیل اینکه من تشخیص میدهم این آدم محکوم باعد است بچه دلیل؟ بدلیل اینکه من تشخیص میدهم این آدم باید برود بحبس چرا این که من صلاح میدانم در چنین مملکت دیگر قانون نیست، دیگر مشروطیت نیست مجلس و عدلیه صورت واقعی ندارد مملکت قانونی آنست که هیچکس را هیچکس نمیتواند بگیرد مگر اینکه محکمه معین بکند که این گناه کرده اینهم مجازاتش (صحیح است) من در دوره پانزدهم این لایحه را اول خودم دادم برفقا امضاء کردند دنبال را گرفتم ولی موفق نشدم تعقیب کنیم در دوره شانزدهم که اعضای جبهه ملی بودند مبارزه های شدیدشان مجلس را مرعوب کردند یعنی مجلس را فهماندند که باین رای بدهد و از آن بدترین بود یک دیکتاتوری مملکت را تهدید میکرد که مجلس ازش میترسید و آن دیکتاتور رزم آرا بود که ما میدیدیم دارد مطالبات مجلس را داد بآن قانون (صحیح است) حالا که مجلس رای داده چرا برای مجلس عمل نمیشود؟ چرا دولت لایحه حکومت نظامی را در عرض یک هفته بمجلس می آورد؟ (مهندس فروری - آورده آقا) (دکتر سنجابی - همیشه آورده) (دکتر معظمی - آورده) در جلسه فوق العاده چه آرا

فوق العاده چرا ؟ جلسه فوق العاده یعنی اگر مجلس تعطیل بود تعطیل تابستان بود و مجلس نبود باید برای حکومت نظامی مجلس تشکیل بشود معنایش این نیست که اگر مجلس نبود ندهد عجب است یعنی اگر مجلس تعطیل بود باید مجلس را دعوت کنند و تشکیل بدهند حالا مجلس هم هست و نیب آورند (دکتر معظمی و مهندس فروری - آورده اند آقا) - کوه؟ پس چرا مطرح نمیکند؟ (فناات آبادی - آقای فرامرزی من چندین دفعه آن موقعی که عضو فرا کسیون بودم گفتم تکلیف حکومت نظامی را معلوم کنید امروز فردا کردند) این خلاف قانون است اگر این خلاف قانون را دولت کرده نباید بکنند اگر مجلس کرده دیگر خیلی عجب است (دکتر معظمی - عرض کردم دولت لایحه اش را آورده) پس باید مطرح بشود ، بیخشید جناب آقای فناات آبادی آقا بدعت بد نگذارید پیغمبر فرموده ، لمن الله من مات و

مانت سیثانه یا ویل من مات ولم تمت سیثانه وای بعال کسی که خودش بمیرد و کتاهش نمیرد این جور خلاف قانون کردن صاحبش میبرد ولی اینها میماند یک نفر دیگر میآید میکند و بازی در میآورد و قانون بمجلس نیب آورد از آن بترسید
پارا - قانون را دولت آورده بمجلس و گفته مطرح کنید
فرامرزی - بمجلس یعنی اینجا یعنی پشت تریبون که رای داده بشود نه اینکه در اطاق باشد
مکی - اگر در ظرف یک هفته طبق این قانون مطرح نشود حکومت نظامی قانونی نیست
عبدالرحمن فرامرزی - الان هم قانونی نیست هر که را گرفته اند خلاف قانون است و جرم کرده اند برای اینکه حکومت نظامی قانونی نیست

نایب رئیس - اجازه بفرمائید چنین بنظر می رسد که یک عده از آقایان قدری احساساتشان بر اطلاعاتشان غلبه کرده حقیقت این است که قانون حکومت نظامی همانطور که آقای فرامرزی اشاره فرمودند کاملاً تصریح دارد که باید در ظرف یک هفته از طرف دولت بمجلس تقدیم بشود و مجلس هم طی یک جلسه فوق العاده تصویب آنرا اعلام کند
یکی از نمایندگان - تکلیفش را معین کنید
نایب رئیس - دولت آن اندازه که در هیأت رئیسه بنده اطلاع دارم تمام مواردی که حکومت نظامی اعلام کرده است خواه در شهرستانها و خواه در تهران لوایحش را بمجلس فرستاده حالا طرح آن بسته برای مجلس است

(۶ - ختم جلسه بعنوان تنفس)
نایب رئیس - فعلاً اگر اجازه بفرمائید یک ربع ساعت تنفس داده میشود در ضمن نماینده دولت را هم دعوت میکنیم که در جلسه حضور داشته باشد
فناات آبادی - یک تذکری دارم این را بفرمائید من تصدیق میکنم که دولت لایحه حکومت نظامی را در سر موعد آورده اما آتیهائی هم که میخواهند با حربه حکومت نظامی مردم را بگیرند هم میکنند که مارای بحکومت نظامی نمیدهم آقایان در نظر بگیرند
 (مجلس نیم ساعت بعد از ظهر بعنوان تنفس ختم و دیگر تشکیل نگرفت)
 نایب رئیس مجلس شورای ملی -
احمد رضی

سؤالات نمایندگان

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

متمنی است سؤال ذیل را برای جناب آقای وزیر اقتصاد ملی ارسال فرمائید تا هرچه زودتر برای جواب حاضر شوند

۱ - بطوریکه معلوم است محصول جای ایران حدود سالی سه هزار و هفتصد الی چهار هزار تن میباشد و مصرف آن را بقرار هر فردی سالی یک کیلو اگر حساب کنیم مقدار ۲۰ هزار تن احتیاج کشور است آمار سنواتی گمرک و وزارت اقتصاد ملی حاکی بر این است که هر سال بین ۹ الی ۱۲ هزار تن واردات بوده این رقم را با واردات قاچاق و محصول داخلی که جمع بزنند تقریباً همان رقم ۲۰ هزار تن را تشکیل میدهد در اینصورت برای کسر احتیاج چه فکری کرده‌اید که قیمت چای در بازار بمیزان هادی برگردد.

۲ - جای خارجه از مرکز آن در کشور صادر کننده تا بازار تهران هر کیلویی ۱۴۰ ریال مغارج دارد این مغارج بهای گواهینامه ارزی - مغارج حمل و بیمه - سود بازرگانی و عوارض گمرکی وغیره است

این مغارج تقریباً دوپایه برابر قیمت اصلی چای در میده است آیا بنظر دولت چنین عوارضی که صدی دوپست یا صدی سصد نسبت بقیمت اصلی آن میشود برای تعمیل بر یک کالای خارجی کافی نیست

که کالای مشابه آنرا که در داخله تهیه میشود حمایت بنماید؟ آیا لازم است که با وجود چنین تحمیلاتی که بعنوان حمایت از جای داخلی بر مصرف کنندگان میشود باز هم بساط سهبه بازی و شرکت بازی و انحصار بازی در وزارت اقتصاد ملی گسترده و راه کسب و کار را بر روی هزارها نفر بازرگان قانونی شهرستانها ببندند و موجبات سوء استفاده را برای عده معدودی عملاً تأمین نمایند؟ اگر حمایت کم است آیا بهتر نیست که عوارض را زیاد و مردم را راحت کنید؟

۳ - میگویند که در حدود ۵ هزار تن چای داخلی از سال ۱۳۲۸ در انبار وزارت دارائی موجود مانده که مقداری از آن فاسد است و باقی هم کیفیت چای ندارد و سالی ۸۰۰ هزار تومان مخارج نگهداری آن شده آیا حقیقت دارد یا نه؟

با تقدیم اجترامات - رضاصرافزاده یزدی ریاست محترم مجلس شورای ملی خواهشمند است با آقایان وزیر کشور و وزیر دفاع ملی اطلاع بدهید که راجع به توفیهای غیر قانونی که در این چند روز به عمل آمده در مجلس حاضر شوند و پیرسش های اینجناب پاسخ دهند

عبدالرحمن - فرامرزی ریاست محترم مجلس شورای ملی

تمنا دارم مقرر فرمایند جناب آقای وزیر دارائی را متذکر فرمایند که برای جواب سؤال زیر در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانند

سؤال - جناب آقای کاظمی وزیر محترم

دارائی طبق اطلاع حاصله دولت برای حمل مقداری جو بخارج از کشور مشغول انجام امر معامله میباشد در صورتیکه با وضع خشکسالی که در کلبه نقاط کشور مخصوصاً در آذربایجان (مرکز مهم کشاورزی کشور) حکمفرما است و بواسطه عدم بارندگی و نیامدن برف در سال جاری خطر قحطی کشور را تهدید مینماید معلوم فرمایند علت این اقدام دولت روی چه اصولی بوده و آقای وزیر دارائی با توجه واستحضاریکه از عواقب وخیم کمی محصول سال آتی دارند با چه مجوزی میخواهند غله موجود کشور را بجای حمل بخارج معامله فرمایند

احمد بهادری مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

متمنی است مقرر فرمائید جناب آقای وزیر دفاع ملی برای جواب پرسشهای ذیل طبق مقررات در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانند

۱ - راجع بخرج دومیلیون لیره توضیح دهند که چه مبلغ مصرف شده و چه مبلغ باقی مانده است باز کر نوع مصارف

۲ - چه اعلام جرمهایی نسبت بمصرف دومیلیون لیره مذکور و سایر سوء جریانات کارخانجات تسلیحات ارتش بوزارت دفاع ملی شده و نتیجه رسیدگی از چه قرار و متخلفین چه اشخاصی تشخیص داده شده اند

۳ - علت متلاشی نمودن کادر فنی تسلیحات ارتش روی چه نظر و بجه مجوزی صورت گرفته و مهندس فرانس تمامبند اطاق تجارت ارتش از چه محل و با چه تخصصی

در تسلیحات حقوق میگیرند .
۴ - علت انفجار مخزن مهمات شیراز چه بوده و نتیجه تحقیقات بکجا انجامیده و مقصرین معلوم شده اند یا خیر؟
۵ - علت باز نشستگی بیوموقع افسران ارشد

در خاتمه توضیحاً بعرض میرسد که چون استحضار آقایان نمایندگان محترم و ملت ایران را از جریانات بالا بمصلحت کشور میدانم در صورتیکه وزارت دفاع ملی در موعد مقرر از دادن پاسخ پرسشهای فوق تامل نمایند این سؤالات را باستیضاح از وزارت مذکور تبدیل خواهم کرد

فتح الله پورسرتیب مقام ریاست معظم مجلس شورای ملی خواهشمند است مقرر فرمائید جناب آقای وزیر دفاع ملی یا معاون ایشان برای پاسخ دادن بسؤال زیر در مجلس حاضر شوند

در موضوع بازنشسته کردن افسران ارتش طبق چه اصول عمل شده است و محل قانونی آن چه بوده است؟

دکتر بقائی کرمانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی خواهشمند است با آقای وزیر اقتصاد ملی اطلاع فرمایند که برای پاسخ سؤال زیر در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانند

تمداد و نام اشخاصی که از جواز برنج استفاده کرده اند و همچنین مقررات و جریان مربوط بدادن جواز را اعلام و توضیح فرمایند . ناصر ذوالفقاری ۳-۱۲-۳۱